

Sebastià Jovani

Els molts treballs de Manent

Sebastià Jovani (Barcelona, 1977) abandonà les litúrgies de l'acadèmia filosòfica en què s'havia llicenciat prometedorament per endinsar-se en un jardí de meandres que l'han portat per la narrativa, la poesia, la performance, l'assaig, el columnisme i d'altres formes d'activisme encara sense nom. Ha publicat l'estudi polític *Los Libros del Diablo* (Llibres de l'Índex / La Tempestad, 2007), la novel·la negradà *Emulsió de Ferro* (La Magrana, 2009; premi Vila de Gràcia 2010) i ha participat a les antologies *Matar en Barcelona* (Alpha Decay, 2009) i *Nueve Fresquíssimos d'Espanya* (produccionesscopeta, 2009). Col·labora amb publicacions com *Quimera*, *Barcelonès*, *Nativa* o *L'independent* i és part activa de l'associació Gràcia Territori Sonor i de la cèl·lula d'intervenció cultural *Usted es un Colectivo*.

El darrer dels crits ha sonat com un tros de fusta corcada damunt la qual s'hi deixés caure el peu d'un rinoceront. Una percussió seca, fonda, una gargamella que es fonia en l'esforç, i, després, silenci absolut. No resulta fàcil trencar un coll i fer-ho amb la subtileza suficient com perquè tot plegat sembli el fruit d'un desafortunat accident. Cal prémer en els punts adequats, situar la víctima en la posició propícia i, sobre tot, no fallar en el primer intent. No és una pràctica que l'entusiasmi, però a voltes, quan la posada en escena resulta escassa en *atrezzo* i variants argumentals, no queden més alternatives.

Manel Vicenç Manent prem les mans entre sí, sentint com el cuir dels guants llisca i cruix al contacte entre els dits, i contempla novament el cos inert. Noranta quilos de deixalla humana. Noranta quilos que fins fa no gaire es recolzaven damunt de cossos molt més petits, cossos en alguns casos a mig fer, dels quals sortien, com un manat d'agulles, xiscles sense cap gravetat masculina, sobre els que panteixava la seva bilis pervertida, sobre els quals regalimava la seva suor mòrbida. Se n'han trobat fins a quatre, però abans de rebre la seva particular extremaunció, ha confessat haver-ne violat i matat fins a tres més, els cadàvers dels quals es vol·latilitzen de mica en mica dins d'una fossa sèptica, prop del mas que el fill de puta tenia i on refugiava la seva particular litúrgia sàdica. Manent s'esgarrifa de com un crim tan explícit, com una forma tan pornogràfica i evident de maldat, podia fins ara haver-se escapolit a tots els tentacles del que en aquest país s'ha convingut a anomenar «jus-

tícia». Va pensar-ho quan la mare de la darrera de les nenes desaparegudes, davant els pals de cec que tothom donava al seu voltant, va decidir recòrrer als seus serveis.

Algú li havia dit entre dents a la dona que Manel Vicenç Manent és el millor en aquesta desagraïda tasca de trobar persones, tant víctimes com botxins. Desagraïda perquè en molts casos, quan entra en escena, ho fa sabent que duu un particular decalatge: morts que desorienten els vius, crims que semblen viure al redós de la inoperància dels altres. Parteix de l'existència de males notícies i la sospita, molts cops confirmada, de que n'hi haurà més. Manent és un savi cirurgià, però ja se sap que els cirurgians poden guarir malalts, no pas tornar a la vida els morts. Malgrat tot, la seva eficàcia és coneguda per tots aquells que han recorregut als serveis de la seva oficina d'investigació, i amb aquesta empenta emocional el va anar a cercar aquella dona, que entre sanglotades li va fer prometre que trobaria la seva filla o, en el pitjor dels casos, el seu assassí. Malauradament, moltes de les persones desaparegudes són ja víctimes quan se les troba. Han transmutat en la figura d'una troballa que desplega un dolor inenarrable. En aquests casos, l'únic bàlsam que resta, a les seves famílies i al mateix Manent, és trobar el criminal. Trobar-lo i transmutar-lo a ell també en víctima. Sempre de forma precisa, sempre sense empremtes, sempre sense sospites. Una mala caiguda, una ferida mortal en defensa pròpia, o senzillament una desaparició. Tots arriben; tard o d'hora, Manent els troba.

Manent va trobar aquest seguint el convenciment que mai no ha de perdre tot bon investigador: tard o d'hora, el criminal comet una imprudència. Fa un pas en la direcció equivocada. I encara que se n'adoni i refaci ràpidament el camí, la marca del seu error l'acabarà sorprendent per l'esquena. A aquest el va sorprendre el rastre deixat per un miserable rebut de caixa d'una *sex shop*, a ran del qual Manent va teixir un fil d'Ariadna que el va dur primer al local en qüestió, després a un aparcament, més endavant a un petit estudi i finalment al mas situat als afores on el paio —Manent ha esborrat el seu nom, com s'esborra el nom d'una figura de fang després d'arrençar-li la vida— es con-

vertia en un diable en expansió, desdibuixant la seva silueta humana, alimentant-se de crits i pells esquinçades. Tots cometen errors, perquè tots actuen moguts per alguna cosa abrupta i desgavellada que poc té a veure amb la raó i menys encara amb l'ètica. I, en aquest context, hom no contempla l'error.

Pren pels peus el cadàver i l'arrossega amb celeritat fora del taller d'eines on tot s'ha consumat. Un taller d'eines abandonat, ocult entre bardisses, a la part més feréstega dels prats que s'estenen al brancal oest de la ciutat. Manent l'empra de tant en tant com a espai per a algunes de les seves microcirurgies, i també com a mausoleu de sangs o verins. El cos pesa com una toia farcida de greix, i li resulta més difícil del que havia previst posar-lo a l'interior del maleter del cotxe. Conduirà una mitja hora fins al terraplè que hi ha a l'altre extrem dels prats, i allà, després de col·locar el cadàver al seient del conductor, deixarà que el vehicle, en punt mort, llisqui desganadament fins a estimbar-se, rodol rere rodol. Un coll trencat enmig de tota aquella ferralla és el més normal del món. Un tret entre els ulls o restes d'arsènic a la sang no haguessin estat tan diàfans.

Mentre condueix pels camins en què la pols i les volves d'herba seca es barregen formant cúmuls com petits rosegadors embestits per les rodes, Manel Vicenç Manent revisita la moviola de les seves darreres accions, de la seva hercúlia tasca d'entrega a la resolució implacable de tots i cada un dels casos amb què la seva vida, cada cop més eixarreïda per la mort, s'ha anat trobant. I encara es remunta més enllà, a la seva joventut com a membre de la policia judicial, a les escenes tantes vegades repetides de vodevil canallesc en què algun criminal tancava una porta rere seu per sortir després per una altra i desaparèixer d'escena.

Cap crim impune.

La tenacitat de la seva llarga, infinita tasca, l'ha obligat a dur la feina amb una considerable dosi de precaució i encobriment. L'agència d'investigació que dirigeix en una monacal solitud s'encarrega també d'assumptes més prosaics: crims de tragicomèdia, enganys a diverses bandes, desfalcs en què no arriba mai a tenir clar si la víctima és més culpa-

ble que l'estafador. La part més visible de tot el laberint. Per a la resta, per a les veritables missions, li fa falta treballar en la més opaca de les ombres. Recórrer a l'argúcia per resoldre'l i a l'argúcia per desvincular-se'n davant de les mirades inquisitives. Tractes que es tanquen en la penombra, en els que l'únic raig de llum és el d'aquells que saben en el seu interior que una part de la justícia, que tot ésser humà ha de reclamar a l'existència, s'ha acomplert.

Les quatre nenes trobades tenien vuit, deu, set i nou anys. De les altres tres resultarà difícil dictaminar-ne l'edat, però dubta que fossin més grans. Un flagell de fàstic li recorre el rostre, se li endinsa a les concavitats del cervell i el fa pensar en agafar aquell cos que duu tancat al maleter i sotmetre'l a un càstig inenarrable. Esbudellar-lo, desfigurar-lo, amputar-li els membres, colpejar-lo un milió de vegades fins que el braç no tingui forces per continuar sostenint l'arma. Com costa contenir la ràbia, dosificar l'odi, repetint-se a si mateix que l'única manera de poder capturar un proper criminal és no deixar cap evidència de que s'ha produït un càstig. Sovint l'indigna que la gent al seu voltant pensi que la vida d'aquesta púrria s'ha evaporat per una casuística accidental, i no pel simple exercici de la justícia, de la reparació.

Però aquesta és la seva tasca. Els seus molts treballs, encadenats un rere l'altre com les peces d'un mecanisme que, en certa manera, l'ha de dur a la santedat. Insistir fins a la sacietat, trobar un criminal rere l'altre, refer el despropòsit que la seva presència al món suposa, netejar l'escena i seguir cap al següent. El turmenta tant la idea de no poder reparar l'horror com de fracassar en la seva tasca. A mida que segueix el trajecte, Manel Vicenç Manent s'adona que hi ha una pulsio egoïsta en tot aquest procés que fins ara li havia passat per alt. De sobte frena el cotxe bruscament i manté la seva mirada sospesa en el camí que s'obre davant seu, una monotonia sense accidents que no sembla conduir a enlloc. Què és el que acaba de pensar? Refà el cabdell i el traçat que se'n deriva el duu a la mateixa conclusió. Hi ha una pulsio egoïsta en tot això. No s'atreveix a pensar que tot això és només fruit de l'egoïsme, de la necessitat d'es-

devenir alguna cosa superior, no només als criminals que captura, sinó a ell mateix. No s'atreveix a pensar que la ineluctable successió de petites justícies personals en què ha convertit cada cas sigui, en el fons, l'expressió d'alguna cosa molt més baixa, com ara la presumpció, el repte personal, la superació mística a través del càstig al diable.

Però és cert que cada cop se sent menys humà. En pocs segons ha passat de creure que aquesta humanitat empetitida era la conseqüència d'un esperit delerós que es veia contínuament fuetejat per la visió de la paüra i de la ignomínia, a sospitar que és el seu treball el que el converteix en alguna cosa cada cop menys humana i cada cop més propera a allò que creia perseguir. Torna a arrencar el cotxe i la sotregada fa ressonar el cos al maleter. Quan va calar foc al pis d'aquell assassí que marcava les seves víctimes amb lletres de l'alfabet hebreu, quan va ofegar aquell vell jutge que havia deixat en llibertat un corruptor de menors amb qui va descobrir que operava en connivència, o ara mateix, quan li ha trencat amb freda precisió el coll a aquest violador de menors... què l'ha mogut realment?

Ha sentit en algun moment veritable empatia per aquella gent a qui suposadament estava retornant una part de la seva existència amputada? Ha actuat mogut per la caritat? Per un sentiment abstracte de justícia? O senzillament perquè considerava que era un cas que havia de resoldre com havia resolt els altres, perquè aquesta és precisament la seva feina, resoldre els casos, capturar sempre el criminal, no deixar cap serrell penjant? Quin és el veritable repte? Actuar o perseverar? Impartir justícia o senzillament consumir totes i cada una de les seves tasques? Sempre aproximant-se el suficient al crim com per ensumar-lo fins a les seves arrels, fins a percebre'n la seva estructura com un metge percep l'ossada a través d'una radiografia. I sempre aconseguint-ne la resolució, tancant-lo com es tanca un llibre al que mai més no es tornarà, però que enceta la necessitat de llegir un següent volum després. I potser no per entendre'l, sinó senzillament per acabar-lo. Acabar-lo i obrir-ne un altre després. I així fins a l'infinit, fins al final de les seves forces.

Manent atura el cotxe a pocs metres del terraplè per on ha d'estimbar-lo en fatal accident. Obre el portaequipatge i en treu el farcell humà, el coll del qual es mou d'una banda a l'altra mogut per un vent inert. Li costa maniobrar tot aquest pes amb els guants posats, però no té altra opció si vol mantenir immaculat tot el procés. Obre la porta davantera i hi situa el cos, amb la posició calculada per a què els moviments previs a la caiguda del cotxe siguin els propis d'algú que presumiblement estava conduint en aquells moments. Li subjecta fins i tot el cinturó de seguretat i torna a tancar la porta. Calcula amb passes successives la distància exacta a la qual ha de deixar el cotxe per a què l'acceleració actüi de la manera més determinant. És necessari que la velocitat provoqui un impacte considerable. El mal parit ha de desaparèixer entre miques de ferralla.

Un altre cas tancat. Un altre assassí desencobert i un altre cercle tancat. Un cercle rere l'altre.

Llavors Manent es fa a si mateix una observació que primer considera pertinent i després gairebé dramàtica. Mogut per l'enteresa racional dels seus molts treballs, per la nitidesa dels seus procediments i per aquesta santedat egòlatra que acaba de descobrir en les profunditats cavernoses de la seva inhumanitat, Vicenç Manel Manent s'adona que, en tot aquest sistema, hi ha hagut sempre una fenella. Un pas obert pel qual el mecanisme es mostrava imperfecte. Des de bell antuvi hi ha hagut un cas que mai no ha pogut resoldre, perquè d'haver-ho fet, s'hauria condemnat a no resoldre cap dels altres. I ara, després d'aquesta prospecció que l'ha dut fins a la vora d'aquest terraplè, fins al darrer dels cadàvers que els seus braços cada cop més cansats han hagut de carregar, l'ansietat per resoldre aquesta darrera clivella s'apodera d'ell com no ho ha fet cap altre dels casos anteriors.

Pausadament, obre la porta del conductor, en treu el cos després d'haver-li retirat el cinturó de seguretat i el torna a dur amb dificultats, ara fins al seient del copilot, on repeteix amb metodicitat, amb els ulls buits com dos culleres, el mateix procediment: cinturó, posició, porta. Dóna la volta al cotxe i s'asseu al seient que fins ara ocupava el mort. Es

treu els guants, que deixa curosament a la guanterera, i prem el volant amb força. Sobtadament, els metres que separen el cotxe del buit s'han convertit en un exercici de determinació absoluta. Determinació per resoldre l'únic cas que, tot i coneixent-lo, mai no s'havia entregat a desvetllar. L'únic cas que li permetria acabar amb tota la resta.

Ell és el darrer dels assassins als quals havia de donar captura. A mida que l'obviava, els seus crims alimentaven en ell una insana i incerta sensació de justícia. Com més impune es feia el criminal, més poderós se sentia l'investigador que impartia justícia. Fins al moment en què l'un i l'altre s'han trobat a la mateixa banda del mirall. Tota la vida separats per la fina membrana del mateix jo, sense poder-se atansar un sobre l'altre malgrat respirar el mateix aire i perculdir els mateixos gallets.

Manel Vicenç Manent pensa tot això mentre deixa el cotxe en punt mort esperant que la pendent ajudi l'automòbil en la seva acceleració al no-res. Al seu costat, el seu darrer ajusticiat es manté aferrat al seient com si es tractés d'un vell parent al que la monotonia del viatge ha somort en un son profund. Ni el salt que finalment fa el cotxe, ni el primer impacte damunt les roques del precipici, semblen despertar-lo.